

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 07-12-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6722-1/07-12-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 159/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 6-12-2011 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Φίλιππος Μίτλεττον, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητής και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3784/31-5-2011 έγγραφο του το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο

Αττικής – Τμήμα Οικογενειακής συμβουλευτικής και θεραπείας – Μονάδα Απεξάρτησης «18 Άνω» διαβιβάζει στην Αρχή τη με αρ. πρωτ./.10-2011 παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών με την οποία διαβιβάζει στον πιο πάνω φορέα την από ..-9-2011 αίτηση του Δημητρίου Τουλιάτου, πληρεξουσίου δικηγόρου του Α, και παρακαλεί για την κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανομένων σε αυτή ζητώντας τη λήψη άδειας από την Αρχή σχετικά με το αίτημα που περιλαμβάνεται στην αίτηση. Με την ως άνω αίτησή του ο Α ζητεί, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του, από τη Μονάδα απεξάρτησης «18 ΑΝΩ» του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής να του χορηγήσει αντίγραφο του ιατρικού ιστορικού της Β, προκειμένου να τα προσκομίσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών κατά τη συζήτηση της αγωγής του για την ανάθεση της γονικής μέριμνας του ανήλικου υιού τους Γ, η οποία είχε ορισθεί για την ...-2011 και αναβλήθηκε για την ...-2011, καθόσον, όπως ισχυρίζεται ο αιτών, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η μητέρα έχει νοσηλευτεί στο παρελθόν στο πιο πάνω ίδρυμα σε πρόγραμμα απεξάρτησης και ως εκ τούτου δεν είναι σε θέση να ασκήσει την επιμέλεια του τέκνου τους.

Επίσης ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Α, Δημήτριος Τουλιάτος κατέθεσε την ..-11-2011 αίτηση με την οποία ζητεί από την Αρχή να χορηγήσει ομοίου περιεχομένου άδεια στα ιδρύματα (α) Ίδρυμα Reto a la Speranza – Πρόσκληση στην Ελπίδα που εδρεύει στη Βαρκελώνη Ισπανίας και υποκατάστημά του εδρεύει στο Κορωπί Αττικής και (β) ΚΕΘΕΑ Νόστος που εδρεύει στον Πειραιά και στα οποία επίσης είχε νοσηλευτεί η Β. Το αίτημα που είχε υποβάλει στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών ο πιο πάνω δικηγόρος αφορούσε και τα δύο αυτά ιδρύματα.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τον βοηθό εισηγητή, ο τελευταίος στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ.1 του ν.2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του ν. 2472/1997. Ειδικότερα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *“η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών”*., στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *“η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου”*.

4. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη*

μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

5. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

6. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: *«Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς».*

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής – Τμήμα Οικογενειακής συμβουλευτικής και θεραπείας – Μονάδα Απεξάρτησης «18 Άνω» διαβιβάζει στην Αρχή τη με αρ. πρωτ./-10-2011 παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών με την οποία διαβιβάζει στον πιο πάνω φορέα την από ..9-2011 αίτηση του Δημητρίου Τουλιάτου, πληρεξουσίου δικηγόρου του Α, και παρακαλεί για την κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανόμενων σε αυτή ζητώντας τη λήψη άδειας από την Αρχή σχετικά με το αίτημα που περιλαμβάνεται στην αίτηση. Με την ως άνω αίτηση του ο Α ζητεί, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του, από τη Μονάδα απεξάρτησης «18 ΑΝΩ» του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής να του χορηγήσει αντίγραφο του ιατρικού ιστορικού της Β, προκειμένου να τα προσκομίσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών κατά τη συζήτηση της αγωγής του για την ανάθεση της γονικής μέριμνας του ανήλικου υιού τους Γ, καθόσον, όπως ισχυρίζεται ο αιτών, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η μητέρα έχει νοσηλευτεί στο παρελθόν στο πιο πάνω ίδρυμα σε πρόγραμμα απεξάρτησης και ως εκ τούτου δεν είναι σε θέση να ασκήσει την επιμέλεια του τέκνου τους.

8. Επειδή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Α, Δημήτριος Τουλιάτος κατέθεσε την ..-11-2011 αίτηση με την οποία ζητεί από την Αρχή να χορηγήσει ομοίου περιεχομένου άδεια στα ιδρύματα (α) Ίδρυμα Reto a la Speranza – Πρόσκληση στην Ελπίδα και (β)

ΚΕΘΕΑ Νόστος στα οποία επίσης είχε νοσηλευτεί η Β και για τον λόγο αυτό οι δύο αιτήσεις πρέπει να συνεξετασθούν.

9. Επειδή από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι έχει κατατεθεί αίτηση του Α κατά της Β για την ανάθεση της γονικής μέριμνας του ανήλικου υιού τους Γ, η οποία είχε ορισθεί να συζητηθεί την ...-2011 ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ανεβλήθη για την ...-2011

10. Επειδή ο πιο πάνω σκοπός είναι νόμιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997, και η χορήγηση αντιγράφου του αιτηθέντος ιατρικού ιστορικού είναι συναφής, πρόσφορη και αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό της υπεράσπισης δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

11. Επειδή οι πιο πάνω υπεύθυνοι επεξεργασίας οφείλουν να ενημερώσουν προηγουμένως την Β, ως υποκείμενο των δεδομένων, ότι θα χορηγήσουν ευαίσθητα προσωπικά της δεδομένα στον Α προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

1) Παρέχει άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής – Τμήμα Οικογενειακής συμβουλευτικής και θεραπείας – Μονάδα Απεξάρτησης «18 Άνω» ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α αντίγραφο του ιατρικού ιστορικού της Β προκειμένου αυτός να το χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, αφού προηγουμένως το νοσοκομείο ενημερώσει την Β.

2) Παρέχει άδεια στο Ίδρυμα Reto a la Speranza – Πρόσκληση στην Ελπίδα ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α αντίγραφο του ιατρικού ιστορικού της Β προκειμένου αυτός να το χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, αφού προηγουμένως το νοσοκομείο ενημερώσει την Β.

3) Παρέχει άδεια στο ΚΕΘΕΑ Νόστος ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α αντίγραφο του ιατρικού ιστορικού της Β προκειμένου αυτός να το χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, αφού προηγουμένως το

νοσοκομείο ενημερώσει την Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παραγεωργοπούλου